

Onderwerp: Voorstel over de doorstart en herinrichting  
van de kinderboerderij.

Schiermonnikoog, 10 juni 2011

Aan de Gemeenteraad

### **Onderwerp**

Voorstel over de doorstart en herinrichting van de kinderboerderij.

### **Voorstel**

Instemmen met de doorstart en herinrichting van de kinderboerderij en daarvoor een jaarlijks budget van € 31.935 beschikbaar stellen en ook een krediet van € 32.200 beschikbaar stellen voor de vervanging van het hekwerk van de kinderboerderij.

### **Aanleiding.**

In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2011 doen burgemeester en wethouders het voorstel de kinderboerderij te sluiten op het moment, dat de huidige beheerder met pensioen gaat. Dat is november 2011.

Uw raad heeft in zijn vergadering van 9 november 2010 besloten een eigen commissie in het leven te roepen die moet onderzoeken of en zo ja, welke mogelijkheden er zijn om de boerderij in de bestaande of een andere vorm in stand houden en zo te kunnen handhaven als voorziening voor de kinderen van de inwoners en de gasten van het eiland. In de bespreking van dit onderwerp op 9 november 2010 kwam naar voren, dat de kinderen bij dit onderzoek betrokken moeten worden en dat ook de omgeving van de bestaande kinderboerderij hierbij in beeld moet komen.

Na de bovengenoemde vergadering is de commissie opgericht. De commissie bestaat uit:

#### *Voorzitter:*

- De heer J. Dijkstra

#### *Een vertegenwoordiger uit of aan te wijzen door elke raadsfractie:*

- Mevrouw M. Rupert (DS 10);
- De heer H. AB (Ons Belang);
- Mevrouw E. Claessens (Schiermonnikoogs Belang);
- De heer R. Mulder (Christelijke Groepering Schiermonnikoog).

#### *Twee vertegenwoordigers uit de bevolking die zich betrokken voelen bij dit onderwerp.*

- Mevrouw I. Bloem;
- De heer A.F. Berends.

#### *Twee jongeren uit of aan te wijzen door het Jeugdparlement.*

- Sterre Brans;
- Laura van der Zee.

#### *De twee betrokken ambtenaren*

- De heer H. Klopstra;
- De heer C.J. Boer.

De commissie heeft de wenselijkheid (aantrekkelijkheid voor de doelgroep) en realiseerbaarheid van een kinderboerderij/dierenweide, eventueel in afgeslankte vorm, onderzocht. De doelgroep bestaat uit kinderen in de leeftijd van 2 t/m 16 jaar.

## **Toelichting.**

### ***Wat heeft de commissie gedaan.***

Wij hebben als commissie onderzoek verricht naar het draagvlak voor een kinderboerderij en daarbij de doelgroepen betrokken. Daarnaast hebben we het financiële, inhoudelijke en beleidsmatige kader voor de nieuwe kinderboerderij vastgesteld. Ook hebben we een eerste en voorlopige indeling van het terrein rond de kinderboerderij gemaakt.

De commissie is op vrijdag 18 februari jl. voor het eerst bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst was een extern adviseur, de heer E. Franken, aanwezig. De heer Franken heeft veel ervaring en expertise op het terrein van kinderboerderijen en dierenweiden. Op verzoek van de commissie heeft de heer Franken een advies over de kinderboerderij op Schiermonnikoog geschreven. Dit advies is bij deze notitie gevoegd. De conclusie van de heer Franken is dat een goede doorstart van de kinderboerderij mogelijk is met een eenmalige grote opknappbeurt en aanpassing van het terrein, gebouwen en dierenbestand. Uiteraard dient daarvoor jaarlijks een budget te zijn en een vaste bemensing. In zijn advies schetst de heer Franken het kader waarbinnen de realisatie van een nieuwe kinderboerderij mogelijk is. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 3 - aanbevelingen en adviezen – van het advies.

De leden van de commissie, maar ook uw raad, hebben vele reacties binnen gekregen over het voornemen van burgemeester en wethouders om de kinderboerderij te sluiten. Zonder enige uitzondering waren deze reacties gekant tegen het opheffen van de kinderboerderij. Men wil de kinderboerderij, in wat voor vorm dan ook, behouden. De reacties waren afkomstig van veel jongeren (basisschool, VMBO), ouders met kinderen, maar ook ouderen. Tijdens een bezoek aan de basisschool hebben we een aantal ideeën van de leerlingen ontvangen. Deze liggen voor u ter inzage. Wij hebben het advies van de heer Franken zorgvuldig bestudeerd. Tijdens een vergadering van de commissie op maandag 16 mei 2011 is het advies uitgebreid besproken. Daarbij was een vertegenwoordiging uit de Jeugdraad aanwezig.

### ***Doelstellingen van de kinderboerderij***

De doelstellingen die de kinderboerderij nastreeft zijn de volgende:

- Educatief: hieronder kan alles samengevat worden dat tot gevolg hebben dat bezoekers iets opsteken. Van informatieborden tot lessen in klasverband. Maar ook educatie door het kennis maken, aaien en verzorgen met/van de dieren.
- Recreatief: de kinderboerderij moet een leuke en aantrekkelijke locatie zijn. De bezoekers komen er voor hun plezier.
- Sociaal/maatschappelijk: de kinderboerderij is een ontmoetingsplek in het dorp. Het is dus meer dan een plek waar kinderen dieren ontmoeten. Ook eilandbewoners en/of recreanten ontmoeten er elkaar.
- Het leerbedrijf: veel kinderboerderijen zijn een leerbedrijf voor stagiaires uit het middelbare beroepsonderwijs. Ook maatschappelijke stages voor middelbare scholieren zijn uitstekend uitvoerbaar op kinderboerderijen.

### ***De doelgroepen***

Een doelgroep is een groep mensen die een aantal gemeenschappelijke kenmerken hebben.

Doelgroepen voor de kinderboerderij zijn:

- kinderen (tot 12 jaar);
- jongeren (12 tot en met 20 jaar);
- ouderen
- gezinnen;
- (basis)scholen;
- instellingen (bijvoorbeeld; verzorgtehuizen met lichamelijke of verstandelijke gehandicapten).

Bovenstaande is uiteraard van toepassing op eilandbewoners en recreanten.

## Advies

We hebben de doelstellingen en doelgroepen van de kinderboerderij vastgesteld en concluderen dat er behoefte is aan een kinderboerderij op Schiermonnikoog. De vele reacties vanuit alle geledingen van de eilander samenleving en van eilandbezoekers zijn duidelijk en wijzen dat uit. Dat hebben we ook tijdens de contacten met de doelgroepen geconstateerd. De commissie is daarom unaniem van mening dat de kinderboerderij, in de vorm van een afgeslankte dierenweide met speelmogelijkheden voor jongeren van 2 tot 16 jaar, behouden moet blijven. Dit onder een aantal randvoorwaarden:

- de inrichting van de kinderboerderij moet voldoen aan het keurmerk voor kinderboerderijen (versie 2011);
- de eendenvijver en hertenaccommodatie worden opgeheven; het vrijkomende terrein wordt aangewend als speelterrein voor jongeren, wellicht een "spelvoorziening" voor ouderen, picknickweide, wandelpad voor zowel jongeren als ouderen etc.;
- de inrichting van de kinderboerderij, de weiden, speelruimtes, speeltoestellen etc. moet voldoen aan de wettelijke eisen die daarop van toepassing zijn;
- er moet een beheerder in vaste dienst zijn (16 uren per week, schaal 5); daarnaast kan de kinderboerderij gerund worden met behulp van vrijwilligers, waarbij we in ieder geval de deskundigheid van 2 (voormalige) boeren kunnen inzetten;
- de beheerder krijgt begeleiding van een werkgroep, bestaande uit (o.a.) commissieleden;
- de activiteiten in en nabij de kinderboerderij moeten zijn afgestemd op de leeftijdsgroep van 2 tot 16 jaar. Daarnaast moet er gelegenheid zijn om door middel van een padenstelsel te wandelen in het gebied. Zeker ook voor ouderen, die daarmee weer meer in contact komen met de jeugd; ook voor ouderen
- voor de exploitatie van de kinderboerderij met bijbehorend speel- en recreatieterrein is een jaarlijks budget nodig van € 31.935 (gegevens 2011: voor exploitatieopzet zie hieronder).
- We proberen alle investeringen zowel in de kinderboerderij als in het omringende terrein te dekken door inkomsten bestaande uit een eenmalige gemeentelijke bijdrage van € 2.170, particuliere giften, provinciaal subsidie, etc. We gaan ervan uit dat dit budgettair neutraal kan verlopen.

De commissie heeft een eerste en voorlopige indeling van de nieuwe kinderboerderij gemaakt. Een concept tekening ligt voor u ter inzage. Daarbij blijft het huidige gebouw staan. Dit gebouw wordt grondig gerenoveerd en opnieuw ingedeeld. Er komt meer ruimte beschikbaar voor de (verplichte) sanitaire voorzieningen. Verder gaan we een nieuw hekwerk plaatsen en gaan we de mestopslag aanpakken. Het terrein waar nu het "piratenschip" staat wordt weide voor de dieren. Deze ruimte is nodig voor het verweiden van de dieren. Op de ruimte aan de zuidzijde van de toegang vanaf de Oosterreeweg komen speeltoestellen voor de allerkleinsten te staan, evenals een aantal banken voor de ouders/begeleiders.

Het piratenschip met een aantal nieuwe speeltoestellen wordt nabij de grens van de huidige hertenweide geplaatst. De indeling van de huidige hertenweide en het terrein waar zich nu nog de eendenvijver bevindt gaan we nog invullen. In ieder geval komt er een voorziening voor de 12+ jeugd en wellicht voor de ouderen (bijvoorbeeld een Jeu de Boules baan). Uiteraard gaan we de doelgroepen betrekken bij de verdere invulling van dit terrein. Ook de invulling van het dierenbestand gaan we verder onderzoeken. Het advies van de heer E. Franken is daarbij de leidraad.

### Exploitatieopzet

In de exploitatieopzet hebben we de kosten van de inzet van gemeentelijke medewerkers en de post "facilitaire" ondersteuning niet meegenomen. Bij het eventueel opheffen van de kinderboerderij blijven deze kosten drukken op de gemeentelijke begroting. Het gaat dus om de "netto kosten" van de kinderboerderij. Concreet betekent dit dat het opheffen van de kinderboerderij een bezuiniging van € 33.585,- oplevert. De instandhouding van een volledig heringerichte kinderboerderij kost € 31.935 per jaar.

### Structurele uitgaven

Beheerder 16 uren per week	:	€ 19.200,-
Kap.lasten (huidig)	:	€ 3.370,-
Kap.lasten (nieuw hekwerk € 32.200, 25 jr, 4,5%)	:	€ 2.015,-
Elektriciteitsverbruik	:	€ 400,-
Belastingen	:	€ 1.300,-

Brand en storm verzekering	:	€	400,--
Arbo dienst	:	€	100,--
Onderhoud gebouwen	:	€	-----,-- (eigen beheer).
Publiciteit, website, folders e.d.	:	€	1.500,--
Waternverbruik	:	€	650,--
Voer voor de dieren	:	€	3.000,--
<b>Totaal</b>	:	€	<b>31.935,--</b>

Voor de kinderboerderij is, als onderdeel van de herinrichting, een nieuw hekwerk nodig. Dit vergt een investering van € 32.200. De jaarlijkse kapitaallasten van € 2.015 -bij een afschrijving van 25 jaar tegen 4,5% rente- zijn meegenomen in bovenstaande opzet van de totale jaarlijkse uitgaven.

*Structurele inkomsten*

Adoptie van dieren, bijdragen donateurs, dierenvoerautomaat etc. € PM.

*Eenmalige uitgaven*

Onderhoud gebouw (dakbedekking, goten, schilderwerk):	:	€	6.630,--
Duiventil	:	€	350,--
Konijnenberg	:	€	450,--
Kippenhok + ren	:	€	1.200,--
Hardhouten tuinbanken 8 stuks	:	€	4.000,--
Bestaande wipkippen e.d. verplaatsen	:	€	300,--
Verplaatsen piratenschip	:	€	1.000,--
Invulling omliggend terrein (speelweide e.d.)	:	€	PM.
Opzetten website	:	€	PM.
<b>Voorlopig totaal</b>	:	€	<b>13.930,--</b>

*Eenmalige inkomsten*

Restant onderhoudsbudget 2011	:	€	2.170,--
Subsidie provincie, Giften/donaties particulieren en ondernemers	:	€	PM;
<b>Voorlopig totaal</b>	:	€	<b>2.170,--</b>

Deze investeringen worden gedekt door externe inkomsten. Daarbij gaan we het gemeentelijke investeringsbedrag van € 32.200,-- aanwenden als cofinanciering voor provinciale subsidiëring. De provincie staat welwillend tegenover het project. In het kader van het provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied Fryslân 2007-2013 zijn er reële subsidiemogelijkheden. Hierover hebben we al overleg. Daarnaast is een aantal particulieren/ondernemers bereid om bij te dragen in de kinderboerderij.

**Hoe verder (Go/No go)**

Het voorwerk is verricht en we weten waar we aan toe zijn. Uw raad is nu aan zet. Voordat wij als commissie verder gaan met de gedetailleerde invulling van de kinderboerderij en bijbehorend terrein en het genereren van allerlei inkomsten, dient uw raad een besluit te nemen over de doorstart van de kinderboerderij. Annex daarmee is het beschikbaar stellen van:

-een jaarlijks budget van € 31.935

-een krediet van € 32.200 voor hekwerk. Dit krediet stond oorspronkelijk op de investeringslijst, maar is in het kader van het opheffen van de kinderboerderij geschrapt.

Een positief raadsbesluit is ook nodig om in aanmerking te komen voor subsidie van de provincie Fryslân. Na instemming van uw raad gaan wij verder met de concrete herinrichting van de kinderboerderij en het omliggende terrein. De doelgroepen gaan wij daarbij nauw betrekken. We hopen in november 2011 een volledig uitgewerkt plan gereed te hebben. Dit plan bieden wij u dan ter kennisgeving aan.

### **Samengevat**

Zoals gesteld zijn wij unaniem van mening dat de kinderboerderij op Schiermonnikoog een unieke voorziening is, die past bij het karakter van het eiland. Een voorziening die veel bezoekers trekt. Zowel eilanders als recreanten. Een voorziening die straks, in een nieuwe en frisse opzet, nog veel meer bezoekers kan trekken. Dit willen we bewerkstelligen door o.a.:

- eigen website;
- aansluiting bij landelijke netwerken;
- publiciteit in allerlei media (recreatiekrant, Lytje Pole, websites, Schiermonnikoog TV, etc.)
- het aanbieden van educatieve programma's voor scholen (zeker ook van het vaste land);

Ook gaan we proberen inkomsten te genereren door bijv.:

- werven van donateurs;
- adopteren van een dier;
- dierenvoerautomaat;
- het tegen betaling aanbieden van educatieve programma's;
- het plaatsen van een "spaarvarken" voor bijdragen van bezoekers.

Al met al zie wij als commissie voldoende mogelijkheden voor een aantrekkelijke kinderboerderij en dat betekent een belangrijke impuls voor het toeristische product Schiermonnikoog.

Commissie Kinderboerderij  
de secretaris,

C.J. Boer

de voorzitter,

J. Dijkstra